

Številka: 35409-530/2022-2550-13

Datum: 27. 9. 2022

Ministrstvo za okolje in prostor izdaja na podlagi 38.a člena Zakona o državni upravi (Ur.l. RS, št. 113/05 - uradno prečiščeno besedilo, 89/07 - odi. US, 126/07 - ZUP-E, 48/09, 8/10 - ZUP-G, 8/12 - ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21 in 189/21), 77. člena Zakona o varstvu okolja (Ur.l. RS, št. 44/22) in 101. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B, 46/14, 21/18 - ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 - ZDeb in 105/22 - ZZNŠPP), v povezavi s 145. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - uradno prečiščeno besedilo, 105/06 - ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 - ZIUOPDVE in 3/22 - ZDeb) na zahtevo Ministrstva za infrastrukturo, v zadevi odločitve o obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje za Posodobitev Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta, naslednjo

O D L O Č B O

- 1. V postopku priprave in sprejemanja Posodobitve Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (v nadaljnjem besedilu: Posodobitev NEPN) je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.**
- 2. V postopku priprave in sprejemanja Posodobitve Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (v nadaljnjem besedilu: Posodobitev NEPN) je treba izvesti presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja.**
- 3. V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 19. 8. 2022 prejelo dopis Ministrstva za infrastrukturo (MZI) št. 360-64/2022/3 z naslovom Obvestilo o nameri posodobitve Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (v nadaljevanjem besedilu: posodobitev NEPN).

Vlada Republike Slovenije je, skladno s 23. členom Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 - uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 - ZURE, 121/21 - ZSROVE, 172/21 - ZOEE, 204/21 - ZOP in 44/22 - ZOTDS) in Uredbo EU 2018/1999 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, 27. februarja 2020 sprejela NEPN.

S sprejemom NEPN je Slovenija določila svojo politiko in medsektorski načrt ukrepov Slovenije za njeno izvajanje na petih razsežnostih energetske unije:

1. energetska varnost;
2. notranji trg energije;
3. energetska učinkovitost;
4. razogljičenje ter
5. raziskave, inovacije in konkurenčnost.

NEPN je Slovenija 28. februarja 2020 predložila Evropski komisiji. Skladno z Uredbo (EU) 2018/1999 (člen 14) so dolžne države članice Komisiji predložiti tudi svoje posodobljene zadnje priglase NEPN

do 30. junija 2024. Skladno s tem se je začel proces posodobitve NEPN, ki bo potekal v letih 2022 - 2024. Ta proces bo v prvem koraku vseboval posodobitev obstoječih strokovnih podlag, ki so dostopne na Portalu energetika:

- Skupne strokovne podlage za NEPN in Dolgoročno podnebno strategijo Slovenije, september 2020,
- Energetska bilanca do 2050, september 2020.

V nadaljevanju bo pripravljen predlog posodobitve NEPN. Pri posodobitvi NEPN in z njim povezanih strokovnih podlag in energetskih bilanc bodo upoštevani relevantni krovni in sektorski strateški in operativni dokumenti, ki jih je Slovenija sprejela, npr. na področju varstva okolja in narave, podnebja, prometa, kmetijstva, gozdarstva, raziskav in razvoja idr. Prav tako bodo ustrezno upoštevane sprejete odločitve in cilji, bodisi na ravni Slovenije bodisi na ravni EU, med drugim:

- odločitev Slovenije o izstopu iz premoga najkasneje leta 2033,
- odločitev na ravni EU o znižanju izpustov toplogrednih plinov do 2030 za vsaj -55 %,
- odločitve in višji sektorski (nacionalni) energetski in podnebni cilji, vključno s cilji na področju obnovljivih virov energije (OVE) in učinkovite rabe energije (URE), do katerih bo prišlo v okviru sprejetja energetskega in podnebnega zakonodajnega okvira EU (zakonodajni paket »Pripravljeni na 55«) ter zakonodajnega paketa REPowerEU.

II.

Na podlagi prvega odstavka 77. člena Zakona o varstvu okolja (Ur.l. RS, št. 44/22; v nadaljnjem besedilu: ZVO-2) je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta (v nadaljnjem besedilu: plan), katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov na okolje (v nadaljnjem besedilu: CPVO), s katero se ugotovi in oceni vplive na okolje in vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v plan, in pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje.

CPVO se izvede za plan (drugi odstavek 77. člena), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine za področje urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, prometa, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države:

- če se s planom določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje skladno z določbami 88. člena ZVO-2,
- ali če je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave; in sicer se na podlagi 101. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 - uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1, 8/10 - ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP, v nadaljnjem besedilu: ZON) celovita presoja vplivov na okolje izvede za plane, ki bi lahko pomembno vplivali na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sami po sebi ali v povezavi z drugimi plani.

Na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO-2 se celovita presoja vplivov na okolje izvede tudi za drug plan, če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje.

Kot sledi iz 5. in 6. odstavka 77. člena ZVO-2, mora pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu poslati obvestilo o svoji nameri, ministrstvo pa v 30 ih dneh po prejemu obvestila odloči o tem, ali je treba za plan izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi lahko plan pomembno vplival. Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti tudi javnost.

III.

Ministrstvo je preverilo razloge za uvedbo postopka CPVO iz ZVO-2 in ugotovilo naslednje:

1.) Po določilu drugega odstavka 88. člena ZVO-2 je Vlada RS predpisala vrste posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, na podlagi njihovih značilnosti, lokacije in možnih vplivov na

okolje. Obveznost te presoje se ugotavlja v skladu z določili Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljnjem besedilu: Uredba). Ministrstvo ugotavlja, **da se Posodobitev NEPN nanaša na izvedbo posegov v okolje, navedenih v Uredbi v poglavju D Energetika (D.III Obnovljivi viri energije in D.IV Prenos energije), za katere se presoja vplivov na okolje izvede, če dosega z Uredbo predpisan prag ali če se obveznost presoje določi v predhodnem postopku na podlagi 88. a člena ZVO-2.**

2.) Na podlagi 101. člena ZON se celovita presoja vplivov na okolje izvede za plane, ki bi lahko pomembno vplivali na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sami po sebi ali v povezavi z drugimi plani. Iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave (št.: 3563-001/2022-2 z dne 8. 9. 2022, prejeto 9. 9. 2022) izhaja, da na osnovi obrazložitve v točkah 1, 2 in 3 ter skladno s 5. členom Pravilnika ugotavljajo, da bi lahko nadgradnja ukrepov in njihova razširitev kakor tudi sprejetje dodatnih ukrepov pomembno vplivali na cilje varovanih območij. Zato menijo, da je za plan *Posodobitev Celovitega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije* **treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, vključno s presojo sprejemljivosti za varovana območja.**

3.) Na podlagi 3. odstavka 77. člena ZVO-2 se celovita presoja vplivov na okolje izvede tudi za drug plan, če ministrstvo oceni, da bi lahko njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje. Merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje, skladno z določbami tretjega odstavka 77. člena ZVO-2, so določena z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Uradni list RS št. 9/09 in 44/22 – ZVO-2; v nadaljnjem besedilu: Uredba o merilih). Upoštevajoč merila iz Uredbe o merilih, ter spodaj navedena mnenja:

- Iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave (št.: 3563-001/2022-2 z dne 8. 9. 2022, prejeto 9. 9. 2022) izhaja, da za plan Posodobitev NEPN na osnovi določb 117. člena ZON in 3. člena Uredbe o merilih ugotavljajo tudi, da bo tozadevni plan zaradi v mnenju navedenih razlogov **verjetno pomembno vplival na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost, zato je potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje.**

- Iz mnenja Ministrstva za zdravje (št.: 354-168/2022-4 z dne 13. 9. 2022), ki je posredovalo mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (št.: 354-182/2022-2 (256) z dne 12. 9. 2022) izhaja, da na osnovi podatkov o pričakovanem obsegu in vsebini sprememb NEPN ocenjujejo, da bodo spremembe NEPN tolikšne in takšne, da ocene vplivov na zdravje ljudi, ki so bile izdelane v postopku celovite presoje vplivov na okolje za veljavni NEPN, ne bodo več ustrezne. Za posodobljen Celovit nacionalni energetski in podnebni načrt **je z vidika vplivov na zdravje ljudi treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.**

- Iz mnenja Direkcije RS za vode (št.: 35025-38/2022-2 z dne 15. 9. 2022) izhaja, da prosijo za dopolnitev vloge, gradiva iz katerega bodo razvidne predvidene spremembe. Ministrstvo ugotavlja, da v tej fazi to še ni mogoče, bo pa razvidno v kasnejših fazah priprave programa.

- Iz mnenja Ministrstva za kulturo (št.: 360-4/2022-3340-13 z dne 19. 9. 2022) izhaja, da na podlagi pregleda gradiva in upoštevajoč cilje in odločitve, bodisi na ravni Slovenije bodisi na ravni EU, kot so:

- Odločitev Slovenije o izstopu iz premosta do leta 2033

- Odločitev na ravni EU o znižanju izpustov toplogrednih plinov do 2030 za vsaj -55%,

- Odločitve in višji sektorski (nacionalni) energetski in podnebni cilji, vključno s cilji na področju obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije, do katerih bo prišlo v okviru sprejetja energetskega in podnebnega zakonodajnega okvira EU (zakonodajni paket »Pripravljeni na 55« ter zakonodajnega paketa REPowerEU), ocenjujejo, da bodo vplivi na kulturno dediščino **verjetno pomembni**, zaradi česar menijo, da bi bilo za **Posodobitev NEPN potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje z vidika varstva kulturne dediščine.**

- Iz mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, s področja kmetijstva (št. 354-19/2022/2 z dne 19. 9. 2022) izhaja, da bo posodobitev Celovitega energetskega in podnebnega načrta, lahko vplivala na področje kmetijstva, saj se pričakuje povečanje obveznosti na področju zmanjševanja emisij iz kmetijstva in posledično s tem povečanje obveznosti na področju blaženja podnebnih sprememb in prilagajanje nanje ter pričakovanje odziva kmetijstva na povečanje potreb na področju OVE, **zato je potrebno izvesti celovito presojo vplivov na okolje s področja kmetijstva.**

- Iz mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, s področja gozdarstva (št. 354-19/2022/2 z dne 19. 9. 2022) izhaja, da je največ gozdarskih vsebin v sedanjem NEPN-u vključenih v

sektor rabe tal, spremembe rabe tal in gozdarstva (t.i. LULUCF), te vsebine pa že povzemajo vsebine in cilje načrtov in strategij, kot so Nacionalni gozdni program (in njegovi operativni programi), gozdnogospodarski načrti, ter nacionalni načrt za obračunavanje emisij in ponorov iz gozdov (ang. NFAP). Ker bodo za posodobitev NEPN-a uporabljene tudi nove vrednosti možnega načrtovanega poseka obdobja 2021-2030 in smernice gospodarjenja z gozdovi iz območnih načrtov, le ti pa so že bili predmet CPVO v letošnjem letu, **ocenjujejo, da ni potrebe, da se vsebine ponovno presojujejo v postopku CPVO**. Za območne načrte gospodarjenja z gozdovi je CPVO celo pokazala, da se pričakuje njihov pozitiven vpliv na podnebje.

- Iz mnenje Zavoda za gozdove Slovenije (št. 354-1/2010-4 z dne 15. 9. 2022) izhaja, da po pregledu obstoječega Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta ZGS menijo, da izvedba posodobitve obravnavanih dokumentov, ne bo pomembno vplivala na gozd in gozdni prostor ter funkcije gozda v kolikor se spremembe in dopolnitve posodobljenega dokumenta ne bodo nanašale na politike in nacionalne cilje:

- energije iz obnovljivih virov, gradnjo hidroelektrarn na reki Muri in Savi,
- gradnjo vetrnih elektrarn, in emisij in odvzeme toplogrednih plinov (LULUCF: sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo).

IV.

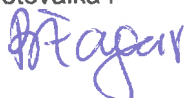
Na podlagi ugotovljenih dejstev in dokazov je pristojno ministrstvo ugotovilo, da je v skladu z določili 2. in 3. odstavka 77. člena ZVO-2, v **postopku priprave in sprejemanja Posodobitve Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (v nadaljnjem besedilu: Posodobitev NEPN)** treba izvesti **celovito presojo vplivov na okolje, vključno s presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja**.

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 - uradno prečiščeno besedilo, 14/15 - ZUUJFO, 84/15 - ZZelP-J, 32/16 in 30/18 - ZKZaš) je izdaja te odločbe oproščena takse.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba na Vlado v roku 15 dni po vročitvi te odločbe na Vlada Republike Slovenije, Gregorčičeva 20, Ljubljana. Pritožba se lahko vloži neposredno pri navedenem organu ali pošlje po pošti.

Barbara Žagar, univ.dipl. prav.
Višja svetovalka I

mag. Vesna Kolar Planinšič
Vodja Sektorja za SPVO

Vročiti elektronsko:

- obcina.zuzemberk@zuzemberk.si, Občini Žužemberk, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk,
- gp.mz@gov.si, Ministrstvo za zdravje – Direktorat za javno zdravje
- gp.drsv@gov.si, Direkcija RS za vode
- zrsvn.oenm@zrsvn.si, Zavod RS za varstvo narave – OE Novo Mesto;
- gp.mk@gov.si, Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino,
- gp.mkgp@gov.si, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, področje gozdarstva,
- gp.mkgp@gov.si, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, področje kmetijstva.